

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

II. Vnicus ante Christum editus fuisse cidetur Canon, ab Esdra compositus,
& Synagogae magnae auctoritate comprobatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

tator vero Theologo-Politicus pro more suo *ἱεροπολιτικῶν*, nullum sacrorum Librorum Canonem ante Machabæorum tempora concinnatum fuisse asseverat, cum ejus, qui Esdræ tribuitur, libri aliquot Machabaico ævo haudquaquam vetustiores sint. Trad. Theol. cap. 10.

II. His diligenter pensatis sententiis, verisimillimum mihi visum est, unicum editum fuisse Canonem, ab ea Synagoga, quæ Magna appellata est; cum in libris colligendis, digerendis, & adomandis primas partes ageret Esdras, vir patriæ antiquitatis, Ebraicorum rituum, sacrarumque literarum longe peritissimus: *ἱεροπολιτικῶν, ἢ ἱεροπολιτικῶν ἱεροπολιτικῶν ἱεροπολιτικῶν*. Scriba, & legum sacrarum insignis magister, ut eum appellat Eusebius in Chronico; & ut Esdræ ipsius verbis utar, scriba velox in lege Moysi. Cum itaque doctrina, & præcorum Codicum usu ac tractatione æqualibus suis antecelleret, dubium non est quin Librorum sacrorum conquirendorum, excutiendorum, ac dijudicandorum provinciam ei demandaverit Synagoga Magna Judæorum; sed ita tamen ut ipse de rebus à se mature expensis ad illam referret, quæ eas demum supremo arbitrio determinaret ac componeret. Unicus ante Christum editus fuisse videtur Canon ab Esdra cõpositus. & Synagoga magna auctoritate comprobatus. 1. Esdr. 7. 6.

III. Sciendum quippe est captivitate Babylonica solutos Judæos, & patriis laboribus redonatos, cum de cultu Dei instaurando, & divinis ac humanis legibus restituendis cogitarent, viros gentis suæ sapientia & eruditione florentissimos diversis temporibus iis negotiis administrandis præfecisse; Zorobabelem in his, Mardocheum, Josiam Josedeciden, Aggæum quoque, Zachariam, & Malachiam. Prophetas istos ex hac serie expungunt alii, qui hunc cœtum, ut dixi, Sapientibus, non Prophetis, constituisse volunt. Unde & Danieli dignitatem Prophetæ detrahunt, ut cum inter Synagoga Magnæ confessores collocent. Certe eum, & Ananiam, & Azariam, & Misaellem superioribus adjungit Maimonides in Jad Chazacah, sed contradicente Abrahamiele: & de Daniele quidem falsum esse supra nos ostendimus. Vocantur illi *ראשי הנהלה*. Principes captivitatis, & numero fuisse dicuntur centum ac viginti. Duodecim tantum ponit, ac nominatim etiam recenset Abrabaniel in Præfatione ad *נהלת אבות*. An ex 12 factum 120, proclivi sane lapsu? Cur autem Synagoga Magna *בנסת נהלה* dicatur à Judæis, discimus ex Tractatu Megilah, capite tertio, in Gemara: nempe quod majestatem in pristinum statum restituerit, non addito tantum ad reliquos Dei titulos titulo *נהלה*, in oratione quadam, ut ibidem habet Gemara, sed etiam quod totam Scripturam sacram curis suis reparaverit. Ejus initia ad Darium Hytaspiden probabiliter Rabbini referunt, cum nondum Babylone rediisset Esdras, ut quo tempore reficiebatur Templum, ejus quoque concelebrandi leges renovarentur. In eundem porro cœtum alii subinde ingenio præditi ac virtute sunt cooptati: velut Esdras, postquam Babylone reversus est. Quamobrem aliis porro, aliisque ascitis, & in decedentium locum junioribus suffectis, diuturna fuit hæc Synagoga, & per multos annos perseveravit. Nam & ex ea fuit Nehemias, qui ad Darii usque Codomanni & Alexandri tempora vitam prorogavit, & Simon cognomento Justus, qui Seleuci Nicanoris ævo summum Pontificatum tenuit, quemque postremum ex hoc consensu superfuisse narratur in Misna Thalmudica. Ad hanc sententiam plerique nobis præverunt Rabbini, aliis licet dissentientibus, quibus placet, non post multas ætates, & continuatam plurimorum hominum seriem, sed intra unius tantum ævi angustias Synagoga Magnam defloruisse. Quæquam eam proprie Synagogam Magnam dicendam esse fatemur, quæ circiter Artaxerxis *μακροχρονος* tempora vixit.

IV. Eam autem quam proposui opinionem locupletibus primum auctoribus tueor. Constans est enim omnium fere consensus, crematos in Hierosolymitano excidio, & in deportatione Babylonica amissos, aut neglectos Codices sacros Esdræ Artaxerxis Longimani ævo recuperata libertate reparasse. Etsi de modo quo res acta est, non satis convenit; cum alii numine afflatum, sacrum id quod superest opus dictasse velint; prioribus libris penitus abolitis. Ita sensit Auctor libri quarti Esdræ, qui decimo quarto capite commentitiam rei gestæ historiam explicavit. Futilem hunc Scriptorem secutus est Clemens Alexandrinus Stromatum primo. Secutus est eum quoque Theodoretus Præfatione in Psalms. Apertissime vero omnium Basilius in Epistola ad Chilonem. Et in eandem sententiam viri quidam docti recentiores abierunt. Propius accedit ad verum Irenæus, cum ait corruptas Scripturas Esdræ restituisse. Patria habent Tertullianus & Hieronymus. Clarissime vero Chrysostomus Esdræ Deo instinctum Scripturæ sacræ reliquias digessisse, & in unum corpus composuisse significavit. Accuratius etiam Auctor Synopsæos, quæ Athanasio tribuitur, sacros Codices per Captivitatis diuturnitatem, & populi incuriam amissos Esdræ ait penes se servasse, & suo demum tempore protulisse, ac publici juris fecisse. Profecto Mosaica Lege in exilio Ebræos non caruisse inde patet, quod Esdras se Scribam velocem in lege Moysi appellat: patet & ex capite nono Danielis, ubi Mosis liber tanquam superites, Probatum non est sententia veterum Scripturam auctoritate; Iren. lib. 5. cap. 25. Tertull. De habit. mil. cap. 3. Hieron. adv. Helv. cap. 1. Chryl. Hom. 8. in Ep. ad Ebr. 1. Esdr. 7. 6. Dan. 9. 11. 13.